

Природата е важна за нашето бъдеще

Казвам се Георги Стефанов, еколог съм по образование, завърших преди повече от 10 години и имам вече над 15 години професионален опит в неправителствения и природозащитен сектор в България. През годините съм се занимавал с много и всякакви природозащитни дейности и проекти. Горд съм да кажа също, че част от моето професионално развитие и кариера са екологичните иновации. Имам може би 5-6 подобни реализирани проекта, които са уникални не само за България, но в голяма степен и за Европа и света. Те са моята професионална гордост.

От 2008 година официално работя към българския клон на международната природозащитна организация WWF – това е световният фонд за дива природа, най-голямата природозащитна организация в момента и една от най-старите. През 2011 година направихме 50 години. Една от темите, по които аз работя са климатичните промени и енергетика и политиките в тази област, както и развитие на зелената икономика.

Аз считам, че е изключително важно всеки един човек да осъзнае, че **въпросът за опазването на природата** е свързан освен с това, което правим и пропагандираме свързан и с това да развиваме обществото и самите ние да бъдем активни граждани и доброволци. Когато аз започнах 98-99г. активно да се интересувам от този въпрос, след завършване на средното ми образование, нямаше проекти, нямаше финансовите възможности, нямаше и ЕС. Тогава единствената възможност да работим за каузата си беше да го правим на доброволен принцип. Спомням си, това са вече почти 20 години, че всъщност всичките хора около мен работеха по този начин. Тогава научих, че **доброволчеството** и въвличането в каузи е преди всичко личен ангажимент. В моя случай кариерата ми започна така - аз преди да започна работа конкретно по първия проект, който съм имал, бях 4-5 години доброволец. По онова време работех по актуалната и днес тема за магистрала през Кресненското дефиле. Тогава аз за пръв път през живота си разбрах, че ние имаме една биологична, важна, ценна гледна точка, това дефиле е третото в Европа по концентрация на видове, на различно и уникално биоразнообразие. То се намира на границата между средиземноморския и умерено-континенталния климат и поради тази малка тясна специфика, в тези 10 км дефиле живеят в симбиоза видове от двата типа климатични пояса които са сформирали уникален свят. Това беше моя старт. После започнаха първите реални проектни дейности свързани със зелени училища в Западна Стара планина. В последствие, малко преди присъединяването ни към ЕС, вече активно работех по картирането и изграждането на европейската мрежа от защитени зони НАТУРА 2000, която вече е добре позната. България е една от страните, която много добре познава аспектите и надявам се вече и ползите от НАТУРА.

От вече 22 години в България има едно годишно издание, което обобщава екологичните проблеми и се казва „Състояние на планетата“. Този сборник всяка година обхваща различен глобален проблем. Някога това беше библията на начинаещите природозащитници. Когато нямаше Интернет, можехме да четем за проблеми като опазването на дъждовните гори, защитата на световния океан, спирането на избиване на китове. Това издание ми позволи да видя нещо, което лично ме ангажира. Това беше една възможност хора от различни точки на света да се борят с китоловната индустрия. Преди 20-30 години тази индустрия беше силно развита. Китове бяха буквално избивани за месо и за други нужди.

Това ме потресе. Тогава разбрах, че е възможно хора със собствени дарения да се самоинициират и групират по интереси. Бяха купили лодки и кораби, за да водят борба срещу тази индустрия. Говорим за риболовна индустрия, която управлява много средства. Китовете в този период вече бяха критично застрашени, т.е. бяха на ръба да ги изтребим до край. Имаше група от хора, известни като **sea shepherds** (овчарите на морето). Представляваха граждани, имащи различни професии, които обаче са готови да отделят средства и време буквално с една лодка да отидат и да пречат на корабната флотилия да ловува китовете. Тези ентузиастични подлагаха на риск своя живот – можеше да бъдат потопени, удавени, застреляни. Това определено беше и ентузиастично и рисково и много ангажиращо.

Начинът на работа на тези така наречените sea shepherds е чрез набиране на дарения. Аз бях силно заинтересован от тази кауза и осъзнах, че постоянните дарения са единствената възможност тези хора да продължат да опазват китовете. , Около 2003-2004 година започнах да си давам ясна сметка, че ако човек реално не може с двете си ръце и със своите ежедневни действия да допринесе за дадена кауза, за решаването на даден проблем, то другата възможност е да даряваме - да даряваме малки средства, постоянно, за различни кампании, да подкрепяме хората, които са отделили от времето си и имат възможността чисто физически да го правят. Разбира се, бях наясно, че не може да излязат хиляди хора със стотици лодки, но поне тези няколко души може да подкрепя. Оказа се, че това е успешен модел. Дарявах по 5 долара на месец. Това са 60 долара на година - една сума, която е колкото кутията цигари за ден на един човек. Не е колосална сума, но именно чрез тези финансови ресурси тези хора успяха да постигнат грандиозен успех. Благодарение на тези малки финансови дарения на хора от цял свят те успяха да спрат китоловната индустрия, рискувайки живота си. И страните една по една през годините се съгласиха, че ще спрат интензивния улов на критично застрашените китове. И всъщност се видя, че за няма и 10-15 години работа и финансова подкрепа на тази кауза, ние успяхме да спасим китовете. Аз съм горд , че бях част от тази кауза.

Продължавам да дарявам и днес. Пренасочих моите финансови сили към друга кауза - пак с подобен глобален проблем, пак с предистория от 10-20 години. Това е **опазването на глобалните тропически гори**, дъждовните гори в Амазонка, Африка, по Екватора и в Малайзия. Всяка година се изсичат тропически гори с размерите на държава като Франция. От 70те години насам те са подложени на масова сеч. За съжаление, всички ние ако погледнем какво се случва с тропическите гори например в Google earth, можем да останем потресени. Те са подложени на масово изсичане, масово опожаряване. Всичко това е много видимо през сателитите. Толкова е стряскащо да знаем, че някъде там най-важният за атмосферата компонент, се унищожават.

Инициативата е много интересна. Тя дава възможност на хората по света, да си закупят парченце от амазонската тропическа джунгла. Значи ти правиш еднократно дарение в различен размер и получаваш сертификат за собственост на различна площ от милионните хектари тропическа гора. Правейки това дарение тази гора със сигурност вече няма да влезне в плановете за сеч и тя ще остане тропическа, естествена, дива гора. Инициативата започна 2009-2010 година. Когато аз разбрах за нея през 2012-2013 година, вече имаше няколко хиляди дарителя от целия свят. Целта на тази инициатива не е аз да притежавам гора и земя, която ще мога да я експлоатирам по някакъв начин, а по-скоро тези финансови средства се дават за стратегическо развитие и съхранение на тази територия, така че горите да бъдат

съхранени. Това е само един малък интересен финансов механизъм, който аз прецених тогава, че буквално чрез еднократни дарения от порядъка на 50-100 евро, веднъж в годината, мога да подпомагам тези процеси. Така се чувствам много щастлив от възможността да допринеса за опазването на природата. Още по-хубаво е да видиш, че има хиляди хора като тебе.

В случая вярвам, че това дава резултат. Само преди две години, през 2014г, правителството на Бразилия за първи път успя да редуцира, а не увеличи сечта. Може би и такива дарения по план, под глобалния натиск, глобалните процеси, политическите фактори оказват взаимодействие. Но това е само гората по басейна на река Амазонка в Бразилия. Има още няколко големи тропически района, като на о. Суматра, в Конго, за които трябва също да започнем да го правим.

Бих се радвал, ако **има подобни инициативи и в България**. У нас дарителството още е в процес на развитие, но и тук вече се вижда, че хората са готови да даряват за природозащита. Виждам покрай различните кампании покрай презастрояването по Черноморието или големите планове за развитие на ски курорти, нуждата от юридическа помощ в природозащитния сектор. Имаме нужда от пари за качествени адвокати, които могат да извеждат делата докрай. Всяка една такава съдебна битка струва много пари и продължава обикновено 3-4 и повече години. Имахме подобна кампания и тя показа, че хората са готови да даряват. Коалиция „Да Остане Природа в България“ събра не малко средства. Емблематични случаи като Карадере, Иракли, бяха подкрепени със средства, за да може юридическата помощ да е постоянна, защото битка е постоянна.

Вярвам, че **дарителството води до укрепване на гражданското съзнание и гражданската активност**. Виждам го от моя опит. Хората, които даряват са много по-ангажирани по подобни теми. Когато даваш средства, било то еднократно или ежемесечно, ти почваш много по-активно да се интересуваш от дадената тема. За жалост българинът няма култура и традиция непрекъснато да дарява за една или повече каузи. Има и друг механизъм, който е възприет от доста държави. Всички ние плащаме данъци - големи, малки, няма значение какъв размер. Аз искам да имам възможността 5 % от моите данъци, например, да могат, при попълването на данъчната ми декларация, да решавам за каква кауза да отиват - деца, природа, възрастни хора. Това звучи като революция във финансовите структури на държавата, но вярвам, че това е тема, която също е кауза, която си заслужава да отстояваме и реално да променим в България, което може да доведе и до промяна на цели социално ориентирани сектори и теми.

В заключение смятам, че когато човек вярва в една кауза, това е основната му мотивация. Аз се интересувам от опазването на природата, като началото беше още когато бях на 9 години. Моят дядо се разплака пред мен, че наследствената ни гора, т.е. гората на неговите деди се изсича безпризорно. Тогава бях изумен как моят възрастен дядо плаче за една гора, неразбирайки важността ѝ на тази възраст. Тогава той ми обясни, че тази гора неговите деди винаги са я пазили като зениците на очите си. Отсичали са дървета от нея, само когато се прави къща за следващото поколение. За него беше ужасна болка, че комунизмът като политическо устройство на държавата е променила тази многогодишна традиция. Това всъщност ме потресе и някъде тогава в мен се зароди желанието за опазването на природата. Мотивацията ми оттогава винаги е била ясна и все още пазя този спомен - трябва да опазваме

това, което е било през поколенията, защото природата е ключова за нашето бъдеще и за нашето развитие.